

РЕШЕНИЕ

№ 6798

гр. София, 18.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 18.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **4524** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 от Административнопроцесуалния кодекс вр. чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител. По жалба на И. Б. С. срещу Заповед № П-07/23.07.2020г. на председателя на Патентното ведомство на Република България, с която е прекратено служебното й правоотношение, е образувано адм. д. № 7665/2020 г. по описа на АССГ. С решение № 6686/24.11.2020 г., постановено по делото, обжалваната от С. заповед е отменена. Настоящото производство е образувано в изпълнение на решение № 5604/11.05.2021 г., постановено по адм. д. № 1456 от 2021 г., по описа на Върховния административен съд, Пето отделение, с което е отменено решение № 6686/24.11.2020 г., постановено по адм. д. № 7665/2020 г. по описа на Административен съд София-град и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АССГ. В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради допуснати нарушения на закона. Твърди се, че не е извършено реално съкращаване на длъжността, заемана от жалбоподателката, тъй като същата е продължила да съществува като нормативно определена позиция, а и като система от функции, задължения и отговорности в администрацията на Патентното ведомство. В хода на устните състезания по делото, жалбоподателката посочва, че за заеманата от нея длъжност е обявен конкурс, от което следва, че същата не е съкратена. Моли съда да отмени административния акт. Подробни аргументи излага в писмени бележки. Ответникът – председателят на Патентното ведомство на Република България, чрез юрк. Й., моли съда да отхвърли жалбата и да му присъди юрисконсултско

възнаграждение. Подробни доводи излага в писмени бележки.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото писмени доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Установява се, че към датата на издаване на оспорената заповед И. С. е заемала длъжността главен експерт в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“, на която е преназначена със заповед № III-62/27.07.2018г. на председателя на ПВ.

На 21.02.2020 г. е издадена Заповед № III-85, касаеща размера на трудовото възнаграждение на жалбоподателката, в която е посочено, че същата заема длъжност главен експерт дирекция „Експертиза и опозиция на марките и географските означения“. От приетите по делото доказателства и изявленията на страните, съдът приема за безспорно установено, че към датата на издаване на оспорената заповед И. С. е заемала длъжността главен експерт в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“.

Със Заповед № 600/22.07.2020г. на председателя на Патентното ведомство /ПВ/, на основание чл. 82, ал. 3 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели и чл. 7, ал. 2, т. 4 и т. 16 от Устройствения правилник на Патентното ведомство, е наредено да бъде извършена промяна в длъжностното разписание на ведомството, като в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“ длъжността „главен експерт“ ранг IV младши – 1 щатна бройка е трансформирана в длъжност „държавен експерт“ ранг III младши – 1 щатна бройка.

Със същата заповед е утвърдено длъжностното разписание на ПВ, като е посочено, че промените влизат в сила от 23.07.2020г. От представеното по делото поименно разписание на длъжностите в Патентното ведомство, в сила от 23.07.2020 г., се установява, че в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“ са включени следните щатни бройки за отделните длъжности: за длъжност държавен експерт – 6 щ. бр., една от които е била вакантна; - 3 щ. бр. за длъжност главен експерт; 5 щ. бр. за длъжност старши експерт; 4 щ. бр. за длъжност младши експерт, една от които е била вакантна и по една за главен и старши специалист.

С оспорената заповед № II-07/23.07.2020 г., издадена от председателя на Патентното ведомство на Република България, на основание чл. 106, ал.1, т.2 от Закона за държавния служител /ЗДСл/, чл.7, ал.2, т.4, т.5 и т.16 от Устройствения правилник на Патентното ведомство, в сила от 01.08.2018 г., във връзка със заповед № 600/22.07.2020 г. за извършени промени в длъжностното разписание на ПВ, е прекратено служебното правоотношение с И. Б. С., на длъжност „главен експерт“, ранг IV младши в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“, считано от 23.07.2020 г. Със заповедта са определени дължимите обезщетения за неизползван платен годишен отпуск и за неспазен срок на предизвестие.

От представените по делото длъжностно щатно и поименно разписания, в сила от 01.07.2020 г., се установява, че в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“ са били включени следните щатни бройки за отделните длъжности: за длъжност държавен експерт – 5 щ. бр.; - 4 щ. бр. за длъжност главен експерт, една от които е била заета от жалбоподателката; 5 щ. бр. за длъжност старши експерт, 4 щ. бр. за длъжност младши експерт, една от които е била вакантна и по една за главен и старши специалист.

От представените длъжностни характеристики за длъжностите „главен експерт“ в

дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“ при ПВ, „държавен експерт“ в същата дирекция, както и за длъжността „главен експерт“ в дирекция „Експертиза и опозиция на марките и географските означения“, се установяват основните функции, цели и задължения на съответната длъжност, както и изискванията за заемането им.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е в рамките на преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК и от надлежна страна, а разгледана по същество е основателна.

Оспорената заповед е издадена от председателя на Патентното ведомство, в качеството му на орган по назначаването и компетентен орган по смисъла на чл. 106, ал. 1 от ЗДСл.

Спазена е установената в чл. 108, ал. 1 от ЗДСл писмена форма на акта за прекратяване на служебното правоотношение, като в него изрично е посочено правното основание за прекратяване – чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, придобитият ранг на държавна служба – IV младши, като е отразен размерът и основанията на дължимите обезщетения.

При издаване на обжалвания административен акт не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосновават отмяната му.

Оспорената заповед е издадена в нарушение на материалния закон.

Според легалната дефиниция на понятието "длъжност в администрацията", съдържаща се в чл. 2, ал. 1 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, това е нормативно определена позиция, която се заема по служебно или по трудово правоотношение, включително по правоотношение, възникнало на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи, на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, на Закона за митниците или на Закона за дипломатическата служба, въз основа на определени изисквания и критерии, свързана е с конкретен вид дейност на лицето, което я заема, и се изразява в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика. От тази регламентация следва, че основните белези на понятието "длъжност в администрацията" са два: 1. нормативно определена позиция 2. изразяваща се в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика. С оглед на така определените белези, когато органът по назначаването твърди, че една длъжност е съкратена по смисъла на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, трябва да бъде установено, че тази длъжност вече не фигурира и като наименование (нормативно определена позиция) в длъжностното разписание на съответната администрация, и като система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика или тези функции и задължения да са толкова значително изменени, че новата им съвкупност и изисквания за тяхното осъществяване да налагат извод за качествено нова длъжност. Двете изисквания следва да бъдат установени кумулативно.

Прекратяването на служебното правоотношение с оспорващата е извършено на основание заповед № 600/22.07.2020г. на председателя на Патентното ведомство, издадена на основание чл. 82, ал. 3 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели и чл. 7, ал. 2, т. 4 и т. 16 от Устройствения правилник на

Патентното ведомство, които разпоредби оправомощават председателя на ПВ да определя структурата и щата на ведомството, както и да утвърждава щатното разписание на администрацията. С тази заповед е утвърдено длъжностното разписание на администрацията в ПВ, в сила от 23.07.2020г., в което е отразена промяната в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“, в резултат на която една щатна бройка за длъжност „главен експерт“ ранг IV младши е трансформирана в длъжност „държавен експерт“ ранг III младши. Следователно, налице е намаляване на щатните бройки за длъжността главен експерт, заемана от жалбоподателката, в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“. За да се установи обаче дали е налице реално съкращаване на посочената длъжност следва да се прецени доколко тази длъжност не съществува като система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика или тези функции и задължения да са толкова значително изменени, че новата им съвкупност и изисквания за тяхното осъществяване да налагат извод за качествено нова длъжност. От длъжностните характеристики за „държавен експерт“ и „главен експерт“ в дирекция С. при ПВ не се установява да е налице съществена разлика между функциите, задълженията и изискванията към съответната длъжност. Действително, налице са различия в някои от областите на действие и преки задължения на двете длъжности – главен и държавен експерт, които са обусловени от различното място в йерархията на дирекцията на съответната длъжност. Тези функции и задължения обаче не са толкова значително изменени, че новата им съвкупност и изискванията за тяхното осъществяване да налагат извод за качествено нова длъжност. Напротив, възложени са сходни цели в областта на правоприлагането, като и на двете длъжности е възложено участие в подготовка на проекти на нормативни и вътрешнослужебни актове и процесуално представителство на Патентното ведомство. Сред преките задължения и на двете длъжности е изготвянето на становища по различни искания, както и участието в състави за разглеждане на разнородни искания и жалби срещу актове на ведомството. Същевременно, изискванията за заемане на двете длъжности са до голяма степен идентични – образователно и квалификационно ниво 7 – степен Магистър, в професионална област право, като за държавен експерт е допустим образователен ценз и в други науки.

Гореизложените обстоятелства, обуславят извод, че в случая не е налице втората кумулативно предвидена предпоставка за законосъобразно съкращаване на длъжността. Това е така, тъй като длъжността, заемана от жалбоподателката, е трансформирана в различна длъжност в същата дирекция, но със сходна система от функции и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика, като не се установи тези задължения и области на дейност да са толкова съществено изменени, че новата им съвкупност и изисквания за тяхното осъществяване да налагат извод за качествено нова длъжност.

В допълнение, настоящият съдебен състав приема, че оспорената заповед е издадена в противоречие с целта на закона. Съгласно чл. 2, ал. 3 от ЗДСл длъжностното разписание се утвърждава от органа по назначаването. Когато действа при условията на оперативна самостоятелност органът следва да се съобразява с целта на закона и с обективната нужда от намаление на броя на служителите, заемащи съответната длъжност, респ. необходимостта от разкриване на нови длъжности. В противен случай е налице превратно упражняване на власт. От представените по делото поименни длъжностни разписания в сила от 01.07.2020 г. и от 23.07.2020 г. се установи, че преди

и след издаване на процесната заповед и нареденото преобразуване на длъжността, заемана от С., в дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“ е била налице вакантна щатна бройка за длъжността младши експерт. Видно от поименното длъжностно разписание в сила от 15.07.2021 г., посочената щатна бройка е продължила да бъде незаета. Това обстоятелство поставя под съмнение наличието на обективна нужда от извършеното трансформиране именно на длъжността главен експерт, заемана от жалбоподателката, при наличие на друга длъжност, която в продължение на едногодишен период остава вакантна. Същевременно, новосъздадената в резултат на това преобразуване длъжност (държавен експерт) е останала вакантна, а от приетите по делото длъжностни характеристики и данни за образованието и квалификацията на С. е видно, че тя е отговаряла на условията за заемането ѝ, което също сочи на липса на обективна нужда от прекратяване на служебното ѝ правоотношение. Несъмнено Законът за държавния служител не съдържа изисквания за подбор, както и за излагане на мотиви за прекратяване на служебното правоотношение, но установеното в настоящото производство наличие на вакантни длъжности в структурата, в която е работил служителят, с идентични или сходни функции и задължения спрямо тези, вменени на заеманата от нея длъжност, сочи на превратно упражняване на власт от ответния орган.

По гореизложените съображения съдът приема, че обжалваната заповед е издадена в нарушение на материалния закон и целите, които преследва, поради което подлежи на отмяна.

Воден от горното, Административен съд София- град, 3-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба, подадена от И. Б. С., Заповед № П-07/23.07.2020 г., издадена от председателя на Патентното ведомство на Република България.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

Съдия: